

การขยายส่วนการผลิตจิบเบอเรลลิน โดย *Gibberella fujikuroi* N9-34

นายสันติ เทมศรี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
หลักสูตรเทคโนโลยีทางชีวภาพ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2539

ISBN 974-634-273-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

SCALE-UP OF GIBBERELLIN PRODUCTION

BY *Gibberella fujikuroi* N9-34

Mr. Santi Hemsri

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Science

Programme of Biotechnology

Graduate School

Chulalongkorn University

1996

ISBN 974-634-273-8

หัวขอวิทยานิพนธ์ การขยายส่วนการผลิตจีบเบอเรลลิน
โดย *Gibberella fujikuroi* N9-34
นายสันติ เทมศรี
สาขาวิชา เทคโนโลยีทางชีวภาพ
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุรพงศ์ นวังคสัตถุศาสโน
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม รองศาสตราจารย์ ดร. นลิน นิลอุบล
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม รองศาสตราจารย์ ดร. ไฟเราะ ปั่นพาณิชการ

บันทึกวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

นันติ ดุรงค์ คณบดีบันทึกวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สันติ ดุรงค์สุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

สุเมธ ตันตราธีร์ ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร. สุเมธ ตันตราธีร์)

สุรพงษ์ นวังคสัตถุ อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุรพงศ์ นวังคสัตถุศาสโน)

นลิน นิลอุบล อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร. นลิน นิลอุบล)

ไฟเราะ ปั่นพาณิชการ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร. ไฟเราะ ปั่นพาณิชการ)

ศิริรัตน์ เร่งพิพัฒน์ กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศิริรัตน์ เร่งพิพัฒน์)

พิมพ์ต้นฉบับบทด้วยอักษรไทยนิพนธ์ภาษาไทยในกรอบสีเขียวนี้เพียงแผ่นเดียว

สันติ เทมศรี : การขยายส่วนการผลิตจิบเบอร์ลิน โดย Gibberella fujikuroi N9-34 (SCALE-UP OF GIBBERELLIN PRODUCTION BY Gibberella fujikuroi N9-34) อ.ที่ปรึกษา : ดร.สุรพงษ์ นังคสัตถุศาสán, อ.ที่ปรึกษาร่วม : ดร.ศ.ดร. นิลลุบล และ ดร.ดร.ไหาระ มีนพานิชกาน, 162 หน้า ISBN 974-634-273-8

งานวิจัยนี้ศึกษาเกณฑ์และปัจจัยที่สำคัญ เมื่อการขยายส่วนในการผลิตจิบเบอร์ลิน (GA_3) จากเชื้อ Gibberella fujikuroi N9-34 โดยอาศัยข้อมูลเบื้องต้นจากการผลิตในถังหมัก 5 ลิตร ทำการขยายส่วนการผลิตจากถังหมัก 5 ลิตร เป็น 30 และ 300 ลิตร ตามลำดับ ซึ่งการขยายส่วนจะทำการผลิตแบบทึบกําหนดให้สูปร่างและสัดส่วนทางเรขาคณิตของเครื่องหมักแบบถังกว้างขนาด 30 และ 300 ลิตร มีลักษณะเหมือนกัน และกําหนดให้ ค่าเรโนลัมเบอร์ หรือ ความเร็วรอบของป้ายใบพัด หรือ อัตราส่วนระหว่างกำลังของมอเตอร์ต่อปริมาตรน้ำหมัก หรือ สัมประสิทธิ์การถ่ายเทออกซิเจน มีค่าคงที่เป็นเกณฑ์การขยายส่วน สำหรับค่าสัมประสิทธิ์การถ่ายเทออกซิเจน ($K_L a$) หาด้วยวิธี Dynamic measurement ใน การผลิตท่าทางคิดตามปริมาณเซลล์แห้ง ปริมาณน้ำตาลซูครัส ปริมาณน้ำตาลรีดิวช์ ปริมาณกลูโคส ปริมาณในโครงเจน ปริมาณออกซิเจนที่ละลายในน้ำหมัก และปริมาณ GA_3 ด้วยวิธี HPLC และค่านวณค่าทางจนผลศาสตร์ของการผลิต เมื่อทำการผลิตโดยกําหนด เกณฑ์การขยายส่วนให้มีค่าคงที่ เพียงอย่างเดียวันนี้ไม่สามารถทำได้ในถังหมัก 30 ลิตร แต่สามารถกําหนดให้ค่าความเร็วรอบของป้ายใบพัด เป็นเกณฑ์การขยายส่วน ซึ่งจะใช้อัตราการวนเริ่มต้น 400 รอบต่อนาที ร่วมกับการควบคุมปริมาณออกซิเจนที่ละลายในน้ำหมักเป็น 10% ของปริมาณออกซิเจนที่ละลายได้อีกด้วย ลดลงเป็น 20% ของปริมาณออกซิเจนที่ละลายได้อีกตัว เมื่อทำการเลี้ยงเชื้อที่ 25 องศาเซลเซียส อัตราการให้อากาศ 1.5 VVM สามารถผลิต GA_3 ปริมาณ 1118.80 มิลลิกรัมต่อลิตรในชั่วโมงที่ 156 ส่วนการขยายส่วนในถังหมัก 300 ลิตร สามารถกําหนดให้ค่าความเร็วรอบของป้ายใบพัด เป็นเกณฑ์การขยายส่วน โดยใช้อัตราการวนเริ่มต้น 250 รอบต่อนาที ร่วมกับการควบคุมปริมาณออกซิเจนที่ละลายในน้ำหมักให้คงที่ หลังจากปริมาณออกซิเจนลดลงเป็น 20% ของปริมาณออกซิเจนที่ละลายได้อีกตัว เมื่อทำการเลี้ยงเชื้อที่ 25 องศาเซลเซียส อัตราการให้อากาศ 1.5 VVM สามารถผลิต GA_3 ปริมาณ 1299.19 มิลลิกรัมต่อลิตรในชั่วโมงที่ 168 การขยายส่วนการผลิตจิบเบอร์ลิน โดยเชื้อ Gibberella fujikuroi N9-34 พึงกําหนดให้ค่าความเร็วรอบของป้ายใบพัดคงที่ เป็นเกณฑ์การขยายส่วนร่วมกับการควบคุมปริมาณออกซิเจนที่ละลายในน้ำหมักได้อีกตัว

ภาควิชา
สาขาวิชา หลักสูตรเทคโนโลยีทางชีวภาพ
ปีการศึกษา 2538

ลายมือชื่อนักศึกษา นันดา บุญฤทธิ์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ดร.สุรพงษ์ นังคสัตถุศาสán
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ดร.ไหาระ มีนพานิชกาน,

C526576 : MAJOR BIOTECHNOLOGY

KEY WORD: Gibberella fujikuroi / GIBBERELLIN PRODUCTION / SCALE-UP

SANTI HEMSRI : SCALE-UP OF GIBBERELLIN PRODUCTION BY Gibberella fujikuroi N9-34. THESIS ADVISOR : ASSIST. PROF. SURAPONG

NAVANKASATTUSAS, Ph.D. AND THESIS CO-ADVISOR : ASSO. PROF. NALINE

NILUBOL, Ph.D. AND ASSO. PROF. PAIROH PINPHANICHAKARN, Ph.D. 162 pp.

ISBN 974-634-273-8

This research investigates the criteria and the important factors for scaling up the production of Gibberellic acid (GA_3) by Gibberella fujikuroi

N9-34 using preliminary data from the process in 5 l-fermenter. Scale-up was made from 5 l-fermenter to 30 l and 300 l-fermenters, respectively. The production was batch culture, maintaining geometric similarity between 30 l and 300 l-fermenters under either constant Reynolds number or impeller tip speed or ratio of agitaing power per unit volume or volumetric oxygen transfer coefficient determined by dynamic measurement. Cell dry weight, sucrose, reducing sugar, glucose, total nitrogen, dissolved oxygen, GA_3

determined by HPLC, and calculated parameters of fermentation kinetics were determined through the course of the production. Scale-up of the production at single constant criterion in 30 l-fermenter was not successful. But constant impeller tip speed at initial agitation speed of 400 rpm and subsequently maintaining controlled dissolved oxygen at 10% of saturated dissolved oxygen content after 24 hrs, temperature at $25^{\circ}c$, aeration rate at 1.5 vvm was successfully carried out. The maximum attainable GA_3

concentration was 1118.80 mg/l at 156 hrs. Scale-up of production in 300 l-fermenter was successful by maintaining initial impeller tip speed of agitation at 250 rpm and controlled subsequent dissolved oxygen at 20% of saturated dissolved oxygen content, temperature at $25^{\circ}c$, aeration rate at 1.5 vvm. The maximum attainable GA_3 concentration was 1299.19 mg/l at 168 hrs. Scale-up of GA_3 production by Gibberella fujikuroi N9-34 should use both constant impeller tip speed and controlled dissolved oxygen as criteria.

ภาควิชา.....

ลายมือชื่อนิสิต.....
.....
.....

สาขาวิชา..... หลักสูตรเทคโนโลยีทางชีวภาพ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
.....

ปีการศึกษา..... 2538

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....
.....

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาระดับปริญญามหาบัณฑิต และวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จด้วยความสมบูรณ์ โดยได้รับความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุรพงศ์ น่วงคสัตถุศาสโน รองศาสตราจารย์ ดร. นลิน นิลอบล และรองศาสตราจารย์ ดร. ไพร Hera ปั่นพันธุ์การ ที่รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ตลอดจนให้คำแนะนำแนวทางการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ซึ่งกระผมขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้อย่างสูงยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร. สุเมธ ตันตราเจียร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศิริรัตน์ เรืองพิพัฒน์ ที่กรุณารับเป็นกรรมการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์เพื่อความสมบูรณ์แห่ง ปริญญาวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิตในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คณะผู้บริหารสถาบันเทคโนโลยีชีวภาพและวิศวกรรมพันธุศาสตร์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่กรุณaeื้อเพื่อสถานที่ อุปกรณ์ สารเคมี ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกในการทำวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มนัส ศรียุทธศักดิ์ นักวิจัย เจ้าหน้าที่ของสถาบันทุกท่าน ที่กรุณaiให้คำปรึกษาและอำนวยความสะดวกระหว่างการทำวิจัย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คุณปรีดา ไชยฤทธิ์ ที่ให้ความช่วยเหลือในส่วนของการทำงานของถังหมักและให้กำลังใจตลอดการทำงานวิจัย งานนวัตกรรมนี้ได้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์หลักสูตรเทคโนโลยีชีวภาพ คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และขอขอบคุณ พี่ เพื่อน และห้อง ทุกคน ที่ให้ความช่วยเหลือ ให้กำลังใจด้วยดีมาตลอด

ขอขอบพระคุณ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่กรุณaiให้ความช่วยเหลือ ด้านเงินทุนอุดหนุนเพื่อทำการวิจัยในครั้งนี้

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และน้อง ที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจที่สำคัญสำหรับการทำวิจัยตลอดเวลา

ความดีของ การศึกษาและคุณค่าของวิทยานิพนธ์นี้ข้าพเจ้าขออุทิศแด่บูรพจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ธ
สารบัญรูป.....	ป
คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ.....	ภ

บทที่

1. บทนำ.....	1
1.1 ชนิดและโครงสร้างของจีบเบอร์เลสิน.....	1
1.2 แหล่งที่มาของจีบเบอร์เลสิน.....	2
1.3 การสังเคราะห์จีบเบอร์เลสิน.....	3
1.4 ปัจจัยที่มีผลต่อการผลิตจีบเบอร์เลสิน.....	7
1.4.1 หัวเชือสำหรับการผลิตจีบเบอร์เลสิน.....	7
1.4.2 ปัจจัยของสารอาหาร.....	7
1.4.3 ปัจจัยทางกายภาพ.....	10
1.5 การขยายส่วนการผลิต.....	11
1.5.1 ปัจจัยที่มีผลต่อการขยายส่วน.....	12
1.5.2 เกณฑ์ทางกายภาพที่นิยมใช้กำหนดการขยายส่วนของเครื่องหมายแบบถังกวน.....	14
1.5.2.1 อัตราส่วนระหว่างกำลังของมอเตอร์ต่อปริมาตรน้ำหมัก(P_e/V).....	15
1.5.2.2 สัมประสิทธิ์ของการถ่ายเทออกซิเจน (K_a).....	18
1.5.2.3 ความเร็วรอบของป้ายใบพัด.....	20
1.5.2.4 ค่าเรโนلنัมเบอร์.....	21
1.5.2.5 เวลาที่ใช้ในการกวนผสม.....	21

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
1.6 เหตุจุงใจในการวิจัย.....	25
1.7 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	25
1.8 ขั้นตอนการวิจัย.....	26
2. อุปกรณ์และวิธีดำเนินการวิจัย.....	27
2.1 อุปกรณ์และสารเคมีที่ใช้ในการทดลอง.....	27
2.1.1 อุปกรณ์การทดลอง.....	27
2.1.2 สารเคมีที่ใช้ในงานวิจัย.....	29
2.2 เชื้อจุลินทรีย์ที่ใช้ในการวิจัย.....	29
2.3 วิธีการเก็บรักษาเชื้อจุลินทรีย์ที่ใช้ในงานวิจัย.....	29
2.4 การเลี้ยงเชื้อจุลินทรีย์ที่ใช้ในการวิจัย.....	30
2.5 วิธีการทดลอง.....	32
2.6 วิธีการวิเคราะห์.....	38
3. ผลการทดลอง.....	41
3.1 การผลิตกรดจิบเบอเรลลิก โดย <i>Gibberella fujikuroi</i> N9-34 ในถังหมักขนาด 5 ลิตร เมื่อเลี้ยงในภาวะของ ศุภชัย สมบปิโต(2537) เป็นภาวะอ้างอิง.....	41
3.2 ศึกษาผลการผลิตกรดจิบเบอเรลลิก โดย <i>Gibberella fujikuroi</i> N9-34 ในระดับถังหมักขนาด 5 ลิตร เมื่อให้อาหารที่มีการผสมก้าชคาร์บอนไดออกไซด์.....	45
3.3 การผลิตกรดจิบเบอเรลลิกเมื่อเพิ่มและลดปริมาณเซลล์ในช่วงต้นของการผลิต โดย <i>Gibberella fujikuroi</i> N9-34 ในถังหมักขนาด 5 ลิตร.....	48
3.4 ศึกษาผลของการเตรียมหัวเชื้อ 2 ขั้นตอน และขนาดของขวดเพาะเลี้ยงหัวเชื้อต่อการผลิตกรดจิบเบอเรลลิก.....	54
3.5 การหาอายุของหัวเชื้อในถังหมักขนาด 5 ลิตร สำหรับการผลิตกรดจิบเบอเรลลิกในถังหมัก 30 ลิตร ของเชื้อ <i>Gibberella fujikuroi</i> N9-34.....	58
3.6 การผลิตกรดจิบเบอเรลลิกในถังหมักขนาด 30 ลิตร โดย <i>Gibberella fujikuroi</i> N9-34.....	59

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
	3.6.1 การผลิตกรดจิบเบอเรลลิกในถังหมักขนาด 30 ลิตรใน ภาวะการเสียงเข่นเดียวกับ 5 ลิตร.....	59
	3.6.2 การผลิตกรดจิบเบอเรลลิกเมื่อกำหนดเกณฑ์การขยายส่วน ให้คงที่ ในถังหมักขนาด 30 ลิตร.....	61
	3.6.2.1 การผลิตกรดจิบเบอเรลลิกเมื่อกำหนดให้ค่า เรโนลันด์เบอร์ (Reynold number) ของถังหมัก ขนาด 30 ลิตรและถังหมักขนาด 5 ลิตรค่า เท่ากัน.....	61
	3.6.2.2 การผลิตกรดจิบเบอเรลลิกเมื่อกำหนดให้ค่า ความเร็วรอบของปลายใบพัด ($\pi n D_i$) ของถังหมัก ขนาด 30 ลิตรและถังหมักขนาด 5 ลิตร มีค่า เท่ากัน.....	64
	3.6.2.3 การผลิตกรดจิบเบอเรลลิกเมื่อกำหนดให้ค่า อัตราส่วนระหว่างกำลังของมอเตอร์ต่อปริมาตร น้ำหมัก (P_g/V) ของถังหมักขนาด 30 ลิตรและ ถังหมักขนาด 5 ลิตร มีค่าเท่ากัน.....	66
	3.6.2.4 การผลิตกรดจิบเบอเรลลิกเมื่อกำหนดค่า สัมประสิทธิ์ของการถ่ายเทออกซิเจน (oxygen transfer coefficient ; $k_L a$) ในถังหมักขนาด 30 ลิตร และ ถังหมักขนาด 5 ลิตร มีค่าเท่ากัน.....	68
	3.7 การเปรียบเทียบผลการทดลองเมื่อกำหนดเกณฑ์การขยายส่วนใน ถังหมักขนาด 30 ลิตรให้คงที่.....	88
	3.8 การผลิตกรดจิบเบอเรลลิกโดย <i>G. fujikuroi</i> N9-34 ในถังหมัก ขนาด 30 ลิตร เมื่อมีการควบคุมปริมาณออกซิเจนที่ละลายใน น้ำหมัก.....	105
	3.9 การผลิตกรดจิบเบอเรลลิกโดย <i>G. fujikuroi</i> N9-34 ในถังหมัก ขนาด 30 ลิตร เมื่อมีการควบคุมปริมาณออกซิเจนที่ละลายใน น้ำหมัก โดยมีการแพร่อัตราการให้อากาศ.....	108

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
3.10	การเปรียบเทียบผลการทดลองการผลิตกรดจิบเบอเรลลิกเมื่อควบคุมปริมาณออกซิเจนที่ละลายน้ำมักเป็น 10 % ของปริมาณออกซิเจนที่ละลายน้ำได้อีกตัว ที่ภาวะต่างๆ ในถังหมักขนาด 30 ลิตร กับการหมักในถังหมักขนาด 5 ลิตร.....	111
3.11	การหาอายุของหัวเชื้อในถังหมักขนาด 30 ลิตร สำหรับการผลิตกรดจิบเบอเรลลิกในถังหมักขนาด 300 ลิตร ของเชื้อ <i>G.fujikuroi N9-34</i>	123
3.12	การผลิตกรดจิบเบอเรลลิกโดยเชื้อ <i>G.fujikuroi N9-34</i> ในถังหมักขนาด 300 ลิตร เมื่อควบคุมปริมาณออกซิเจนที่ละลายน้ำมักเป็น 10 %.....	124
3.13	การผลิตกรดจิบเบอเรลลิกโดยเชื้อ <i>G.fujikuroi N9-34</i> ในถังหมักขนาด 300 ลิตร เมื่อควบคุมปริมาณออกซิเจนที่ละลายน้ำมักเป็น 20 %.....	128
4.	สรุปผลการทดลอง.....	133
	รายการอ้างอิง.....	138
	ภาคผนวก	
ก.	สูตรอาหารเลี้ยงเชื้อ.....	143
ข.	การเตรียมสารเคมีที่ใช้ในงานวิจัย.....	145
ค.	สูตรการคำนวณค่าทางจนผลศาสตร์.....	148
ง.	การคำนวณค่าสัมประสิทธิ์การถ่ายเทออกซิเจน (k_La) และ Parameter constant ($\alpha & \beta$) โดยวิธี Dynamic measurment.....	150
จ.	การคำนวณค่าความเร็วของกระบวนการเมื่อใช้เกณฑ์ทางกายภาพในการกำหนดการขยายส่วนของถังหมัก.....	153
ฉ.	กราฟมาตราฐาน.....	157
	ประวัติผู้เขียน.....	162

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1-1 แหล่งคาร์บอน ที่ใช้ในการผลิตจิบเบอเรลลิน.....	8
1-2 ปัจจัยที่มีผลต่อการขยายส่วน.....	12
1-3 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณสมบัติที่ใช้ในการขยายส่วน.....	22
1-4 แสดงผลของอัตราการกวนที่เปลี่ยนไปเมื่อกำหนดค่าทางกายภาพต่างๆ คงที่.....	22
1-5 ผลกระทบของการขยายส่วนเมื่อกำหนดให้ความเร็วอบของปลายใบพัดมีค่า เท่ากัน เมื่อมีสัดส่วนทางเรขาคณิตเหมือนกัน.....	23
1-6 ผลกระทบของการขยายส่วน เมื่อกำหนดให้ความเร็วอบของปลายใบพัดมีค่า เท่ากัน เมื่อไม่กำหนดสัดส่วนทางเรขาคณิตให้เหมือนกัน.....	24
2-1 แสดงชื่อสารเคมีและบริษัทผู้ผลิต.....	29
3-1 ค่าความเป็นกรด-ด่างของน้ำมัก น้ำหนักเซลล์แห้ง ปริมาณน้ำตาล ที่เหลือ ปริมาณในตอรเจน และปริมาณกรดจิบเบอเรลลิก เมื่อทำการ เลี้ยงเชื้อในถังหมักขนาด 5 ลิตร ที่ 25 องศาเซลเซียส อัตราการกวน 600 รอบต่อนาที อัตราการให้อากาศ 1 ปริมาตรอากาศต่อปริมาตร น้ำมักต่อนาที โดยเชื้อ <i>Gibberella fujikuroi</i> N9-34.....	42
3-2 ค่าทางจนผลศาสตร์ของการผลิตกรดจิบเบอเรลลิกโดยเชื้อ <i>G.fujikuroi</i> N9-34 ในถังหมักขนาด 5 ลิตร เมื่อทำการเลี้ยงที่ 25 องศาเซลเซียส อัตราการกวน 600 รอบต่อนาที อัตราการให้อากาศ 1ปริมาตรอากาศ ต่อปริมาตรน้ำมักต่อนาที.....	43
3-3 ค่าความเป็นกรด-ด่างของน้ำมัก น้ำหนักเซลล์แห้ง ปริมาณน้ำตาล ที่เหลือ ปริมาณในตอรเจน และปริมาณกรดจิบเบอเรลลิก เมื่อเลี้ยงเชื้อ <i>G.fujikuroi</i> N9-34 ในถังหมักขนาด 5 ลิตร โดยเติมอากาศผสมที่มี ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ความเข้มข้น 5 % ในช่วง惰 72 ของการ หมักและควบคุมให้คงที่ตลอดการทดลอง.....	46

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
3-4 ค่าความเป็นกรด-ด่างของน้ำมัก น้ำหนักเซลล์แห้ง ปริมาณน้ำตาล ที่เหลือ ปริมาณในตอรเจน ปริมาณออกซิเจนที่ละลายในน้ำมักปริมาณ กรดจีบเบอเรลลิก เมื่อเลี้ยงในถังหมักขนาด 5 ลิตร ของตัวอย่างควบคุม ^{โดยใช้ภาวะดังระบุในการทดลองที่ 3.1 หลังจากทำการเลี้ยงเป็นเวลา 72 ชั่วโมง.....}	49
3-5 ค่าความเป็นกรด-ด่างของน้ำมัก น้ำหนักเซลล์แห้ง ปริมาณน้ำตาล ที่เหลือ ปริมาณในตอรเจน ปริมาณออกซิเจนที่ละลายในน้ำมัก และ ปริมาณกรดจีบเบอเรลลิก เมื่อเลี้ยงในถังหมักขนาด 5 ลิตร ของตัวอย่าง ที่มีการเพิ่มปริมาณเซลล์ในชั่วโมงที่ 72.....	50
3-6 ค่าความเป็นกรด-ด่างของน้ำมัก น้ำหนักเซลล์แห้ง ปริมาณน้ำตาล ที่เหลือ ปริมาณในตอรเจน ปริมาณออกซิเจนที่ละลายในน้ำมัก และ ปริมาณกรดจีบเบอเรลลิก เมื่อเลี้ยงในถังหมักขนาด 5 ลิตร ของตัวอย่าง ที่มีการลดปริมาณเซลล์ในชั่วโมงที่ 72.....	51
3-7 น้ำหนักเซลล์แห้ง เมื่อทำการเตรียมหัวเชือ 2 ขั้นตอน และ ขนาดของ ขวดเพาะเลี้ยงหัวเชือเพิ่มขึ้น โดยมีขวดรูปทรงผู้ชายขนาด 125 มิลลิลิตร เป็นการเตรียมหัวเชือขั้นตอนที่ 1 และ 250 มิลลิลิตร เป็นการเตรียม หัวเชือขั้นตอนที่ 2 ตามลำดับ ทำการเลี้ยงที่ 25 องศาเซลเซียส บน เครื่องเขย่า 300 รอบต่อนาที.....	55
3-8 น้ำหนักเซลล์แห้ง เมื่อทำการเตรียมหัวเชือ 2 ขั้นตอน และขนาดของ ขวดเพาะเลี้ยงหัวเชือเพิ่มขึ้น โดยมีขวดรูปทรงผู้ชายขนาด 250 มิลลิลิตร เป็นการเตรียมหัวเชือขั้นตอนที่ 1 และ 2 ตามลำดับ ทำการเลี้ยงที่ 25 องศาเซลเซียส บนเครื่องเขย่า 300 รอบต่อนาที.....	55
3-9 ค่าความเป็นกรด-ด่างของน้ำมัก น้ำหนักเซลล์แห้ง ปริมาณน้ำตาล ที่เหลือ ปริมาณในตอรเจน ปริมาณกรดจีบเบอเรลลิก เมื่อเตรียมหัวเชือ ขั้นตอนที่ 1 และ 2 ในขวดรูปทรงผู้ชายขนาด 250 มิลลิลิตร และทำการ ผลิตในขวดรูปทรงผู้ชายขนาด 250 มิลลิลิตร ที่ 25 องศาเซลเซียส บนเครื่อง เขย่า 300 รอบต่อนาที.....	56

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
3-10 ค่าความเป็นกรด-ด่างของน้ำมัก น้ำหนักเซลล์แห้ง ปริมาณน้ำตาล ที่เหลือ ปริมาณในتروเจน ปริมาณกรดจีบเบอเรลลิก เมื่อเตรียมหัว เชื้อชั้นตอนที่ 1 ในขวดรูปช่ำพู่ขนาด 125 มิลลิลิตร และชั้นตอนที่ 2 ในขวดรูปช่ำพู่ขนาด 250 มิลลิลิตร และทำการผลิตในขวดรูปช่ำพู่ ขนาด 500 มิลลิลิตร ที่ 25 องศาเซลเซียส บนเครื่องเยื่า 300 รอบ ต่อนาที.....	57
3-11 น้ำหนักเซลล์แห้ง ค่าอัตราการเจริญจำเพาะ ของเชื้อ <i>G.fujikuroi</i> N9- 34 ในอาหารเลี้ยงเชื้อสำหรับเตรียมหัวเชื้อ ในถังหมัก 5 ลิตร ที่ช่วง การเพาะเลี้ยงต่างๆ.....	58
3-12 ค่าความเป็นกรด-ด่างของน้ำมัก น้ำหนักเซลล์แห้ง ปริมาณน้ำตาล ที่เหลือ ปริมาณในتروเจน ปริมาณออกซิเจนที่ละลายในน้ำมัก และ ปริมาณกรดจีบเบอเรลลิก ที่ผลิตโดย <i>G. fujikuroi</i> N9-34 ในสูตร อาหารสำหรับผลิตกรดจีบเบอเรลลิก ในถังหมักขนาด 30 ลิตร ทำ การหมักที่ควบคุมอุณหภูมิ 25 องศาเซลเซียส ที่มีการให้อากาศ 1 ปริมาตรอากาศต่อปริมาตรน้ำมักต่อนาที และอัตราการกวน 600 รอบต่อนาที ทำการเลี้ยง 7 วัน.....	60
3-13 ค่าความเป็นกรด-ด่างของน้ำมัก น้ำหนักเซลล์แห้ง ปริมาณน้ำตาล ที่เหลือ ปริมาณในتروเจน ปริมาณออกซิเจนที่ละลายในน้ำมัก และ ปริมาณกรดจีบเบอเรลลิก ที่ผลิตโดย <i>G. fujikuroi</i> N9-34 ในสูตร อาหารสำหรับผลิตกรดจีบเบอเรลลิก ในถังหมักขนาด 30 ลิตร ทำ การหมักที่ควบคุมอุณหภูมิ 25 องศาเซลเซียส ที่มีการให้อากาศ 1 ปริมาตรอากาศต่อปริมาตรน้ำมักต่อนาที และอัตราการกวน 300 รอบต่อนาที ทำการเลี้ยง 7 วัน (กำหนดให้ค่าเรโนลันมเบอร์ของถัง หมักขนาด 30 และ 5 ลิตร มีค่าเท่ากัน).....	63

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
3-14 ค่าความเป็นกรด-ด่างของน้ำหมัก น้ำหนักเซลล์แห้ง ปริมาณน้ำตาล ที่เหลือ ปริมาณในตระเจน ปริมาณออกซิเจนที่ละลายในน้ำหมัก และ ^{.....} ปริมาณกรดจีบเบอเรลลิก ที่ผลิตโดย G. fujikuroi N9-34 ในสูตร อาหารสำหรับผลิตกรดจีบเบอเรลลิก ในถังหมักขนาด 30 ลิตร ทำ การหมักที่ควบคุม อุณหภูมิ 25 องศาเซลเซียส ที่มีการให้อากาศ 1 ปริมาตรอากาศต่อปริมาตรน้ำหมักต่อน้ำที่ และอัตราการกวน 400 รอบต่อนาที ทำการเลี้ยง 7 วัน (กำหนดให้ค่าความเร็วของปลาญ ใบพัดของถังหมักขนาด 30 และ 5 ลิตร มีค่าเท่ากัน).....	65
3-15 ค่าความเป็นกรด-ด่างของน้ำหมัก น้ำหนักเซลล์แห้ง ปริมาณน้ำตาล ที่เหลือ ปริมาณในตระเจน ปริมาณออกซิเจนที่ละลายในน้ำหมัก และ ^{.....} ปริมาณกรดจีบเบอเรลลิก ที่ผลิตโดย G. fujikuroi N9-34 ในสูตร อาหารสำหรับผลิตกรดจีบเบอเรลลิก ในถังหมักขนาด 30 ลิตร ทำ การหมักที่ควบคุมอุณหภูมิ 25 องศาเซลเซียส ที่มีการให้อากาศ 1 ปริมาตรอากาศต่อปริมาตรน้ำหมักต่อน้ำที่ และอัตราการกวน 500 รอบต่อนาที ทำการเลี้ยง 7 วัน(กำหนดให้ค่าอัตราส่วนระหว่างกำลัง ^{.....} ของมอเตอร์ต่อปริมาตรน้ำหมักขนาด 30 และ 5 ลิตร มีค่าเท่ากัน)..	67
3-16 การละลายของออกซิเจน (มิลลิกรัมต่อลิตร) ที่อัตราการกวน 400 รอบต่อนาที เมื่ออัตราการให้อากาศมีค่า 1.0 และ 1.5 ปริมาตรอากาศ ต่อปริมาตรน้ำหมักต่อน้ำที่ ในถังหมักขนาด 5 ลิตร.....	69
3-17 การละลายของออกซิเจน (มิลลิกรัมต่อลิตร) ที่อัตราการกวน 500 รอบต่อนาที เมื่ออัตราการให้อากาศมีค่า 1.0 และ 1.5 ปริมาตรอากาศ ต่อปริมาตรน้ำหมักต่อน้ำที่ ในถังหมักขนาด 5 ลิตร.....	70
3-18 การละลายของออกซิเจน (มิลลิกรัมต่อลิตร) ที่อัตราการกวน 600 รอบต่อนาที เมื่ออัตราการให้อากาศมีค่า 1.0 และ 1.5 ปริมาตรอากาศ ต่อปริมาตรน้ำหมักต่อน้ำที่ ในถังหมักขนาด 5 ลิตร.....	71
3-19 ค่า($C_{L_f} - C_{L_0}$)/($t_f - t_0$) และ $\int C_L dt$ (พื้นที่ใต้กราฟหลังจากเริ่มพ่นอากาศ) สำหรับหาค่า k_{Ld} เมื่ออัตราการกวนเท่ากับ 400 รอบต่อนาที อัตรา ^{.....} การให้อากาศต่างๆ ของถังหมักขนาด 5 ลิตร.....	74

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
3-20 ค่า $(C_{L_f} - C_{L_o})/(t_f - t_o)$ และ $\int C_L dt$ (พื้นที่ใต้กราฟหลังจากเริ่มพ่นอากาศ) สำหรับหาค่า $k_L a$ เมื่อมีอัตราการกวนเท่ากับ 500 รอบต่อนาที อัตรา ^{การให้อากาศต่างๆ ของถังหมักขนาด 5 ลิตร.....}	76
3-21 ค่า $(C_{L_f} - C_{L_o})/(t_f - t_o)$ และ $\int C_L dt$ (พื้นที่ใต้กราฟหลังจากเริ่มพ่นอากาศ) สำหรับหาค่า $k_L a$ เมื่อมีอัตราการกวนเท่ากับ 600 รอบต่อนาที อัตรา ^{การให้อากาศต่างๆ ของถังหมักขนาด 5 ลิตร.....}	77
3-22 ค่า $k_L a$, $In k_L a$ ที่ได้จากการหาความชัน เมื่อกำหนดอัตราการกวน ^{และอัตราการให้อากาศต่างๆ ของถังหมักขนาด 5 ลิตร.....}	78
3-23 ความสัมพันธ์ระหว่างค่า $In k_L a$ (ที่อัตราการให้อากาศต่างๆ) กับ $In N_i$ (อัตราการกวนต่างๆ) ของถังหมักขนาด 5 ลิตร.....	78
3-24 ความสัมพันธ์ระหว่างค่า $In k_L a$ (ที่อัตราการกวนต่างๆ) กับ $In V_s$ (อัตราการให้อากาศต่างๆ) ของถังหมักขนาด 5 ลิตร.....	79
3-25 การละลายของออกซิเจน (มิลลิกรัมต่อลิตร) ที่อัตราการกวน 400 รอบต่อนาที เมื่ออัตราการให้อากาศมีค่า 1.0, 1.5 และ 2.0 ปริมาตร อากาศต่อบริมาตรน้ำหมักต่อนาทีในถังหมักขนาด 30 ลิตร.....	79
3-26 การละลายของออกซิเจน (มิลลิกรัมต่อลิตร) ที่อัตราการกวน 500 รอบต่อนาที เมื่ออัตราการให้อากาศมีค่า 1.0, 1.5 และ 2.0 ปริมาตร อากาศต่อบริมาตรน้ำหมักต่อนาที ในถังหมักขนาด 30 ลิตร.....	80
3-27 การละลายของออกซิเจน (มิลลิกรัมต่อลิตร) ที่อัตราการกวน 600 รอบต่อนาที เมื่ออัตราการให้อากาศมีค่า 1.0, 1.5 และ 2.0 ปริมาตร อากาศต่อบริมาตรน้ำหมักต่อนาทีในถังหมักขนาด 30 ลิตร.....	81
3-28 ค่า $(C_{L_f} - C_{L_o})/(t_f - t_o)$ และ $\int C_L dt$ (พื้นที่ใต้กราฟหลังจากเริ่มพ่นอากาศ) สำหรับหาค่า $k_L a$ เมื่อมีอัตราการกวนเท่ากับ 400 รอบต่อนาที อัตรา ^{การให้อากาศต่างๆ ของถังหมักขนาด 30 ลิตร.....}	83
3-29 ค่า $(C_{L_f} - C_{L_o})/(t_f - t_o)$ และ $\int C_L dt$ (พื้นที่ใต้กราฟหลังจากเริ่มพ่นอากาศ) สำหรับหาค่า $k_L a$ เมื่อมีอัตราการกวนเท่ากับ 500 รอบต่อนาที อัตรา ^{การให้อากาศต่างๆ ของถังหมักขนาด 30 ลิตร.....}	84

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
3-30 ค่า $(C_{\infty} - C_0)/(t_f - t_0)$ และ $\int C_L dt$ (พื้นที่ใต้กราฟหลังจากเริ่มพ่นอากาศ) สำหรับหาค่า $k_L a$ เมื่อมีอัตราการกวนเท่ากัน 600 รอบต่อนาที อัตราการให้อากาศต่างๆ ของถังหมักขนาด 30 ลิตร.....	85
3-31 ค่า $k_L a, In k_L a$ ที่ได้จากการหาความชันเมื่อกำหนดอัตราการกวน และอัตราการให้อากาศต่างๆ ของถังหมักขนาด 30 ลิตร.....	86
3-32 ความสัมพันธ์ระหว่างค่า $In k_L a$ (อัตราการให้อากาศต่างๆ) กับ ค่า $In N_i$ (อัตราการกวนต่างๆ) ของถังหมักขนาด 30 ลิตร.....	87
3-33 ความสัมพันธ์ระหว่างค่า $In k_L a$ (อัตราการกวนต่างๆ) กับ $In V_s$ (อัตราการให้อากาศต่างๆ) ของถังหมักขนาด 30 ลิตร.....	87
3-34 การเปรียบเทียบน้ำหนักเซลล์แห้ง (กรัมต่อลิตร) เมื่อเลี้ยงเชื้อ <i>G. fujikuroi</i> N9-34 ในถังหมักขนาด 30 ลิตร เพื่อผลิตกรดจิบเบอเรลลิก เมื่อทำการผลิตที่กำหนดเกณฑ์การขยายส่วนคงที่ และภาวะการหมักเหมือนการผลิตในถังหมักขนาด 5 ลิตร กับการผลิตในถังหมักขนาด 5 ลิตร.....	89
3-35 การเปรียบเทียบน้ำตาลซูโคส(กรัมต่อลิตร)เมื่อเลี้ยงเชื้อ <i>G. fujikuroi</i> N9-34 ในถังหมักขนาด 30 ลิตร เพื่อผลิตกรดจิบเบอเรลลิก เมื่อทำการผลิตที่กำหนดเกณฑ์การขยายส่วนคงที่ และภาวะการหมักเหมือนการผลิตในถังหมักขนาด 5 ลิตร กับการผลิตในถังหมักขนาด 5 ลิตร.....	91
3-36 การเปรียบเทียบน้ำตาลรีดิวช์(กรัมต่อลิตร)เมื่อเลี้ยงเชื้อ <i>G. fujikuroi</i> N9-34 ในถังหมักขนาด 30 ลิตร เพื่อผลิตกรดจิบเบอเรลลิก เมื่อทำการผลิตที่กำหนดเกณฑ์การขยายส่วนคงที่ และภาวะการหมักเหมือนการผลิตในถังหมักขนาด 5 ลิตร กับการผลิตในถังหมักขนาด 5 ลิตร.....	93
3-37 การเปรียบเทียบน้ำตาลกลูโคส(กรัมต่อลิตร)เมื่อเลี้ยงเชื้อ <i>G. fujikuroi</i> N9-34 ในถังหมักขนาด 30 ลิตร เพื่อผลิตกรดจิบเบอเรลลิก เมื่อทำการผลิตที่กำหนดเกณฑ์การขยายส่วนคงที่ และภาวะการหมักเหมือนการผลิตในถังหมักขนาด 5 ลิตร กับการผลิตในถังหมักขนาด 5 ลิตร.....	95

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
3-38 การเปรียบเทียบปริมาณในໂຕຣເຈນ(ກຣມຕ່ອລິຕຣ) เมื่อเลี้ยงເຊື້ອ G. fujikuroi N9-34 ในถังหมักขนาด 30 ລົດ ເພື່ອຜລິຕກຣດຈິບເບອເຮລ ລິກ ເມື່ອທໍາການຜລິຕທີ່ກໍາທັນດເກນທີ່ກາຮຍາຍສ່ວນຄົງທີ່ ແລະ ກວະກາຮ ໝັກເໜີ້ອນການຜລິຕໃນถังหมักขนาด 5 ລົດ ກັບການຜລິຕໃນถังໝັກ ໝັກ 5 ລົດ.....	97
3-39 การเปรียบเทียบปริมาณອອກຊີເຈນທີ່ລະລາຍ(%)ໃນໜ້າໝັກ ເມື່ອເລື່ອງ ເຊື້ອ G.fujikuroi N9-34 ในถังໝັກขนาด 30 ລົດ ເພື່ອຜລິຕກຣດຈິບ ເບອເຮລລິກ ເມື່ອທໍາການຜລິຕທີ່ກໍາທັນດເກນທີ່ກາຮຍາຍສ່ວນຄົງທີ່ ແລະ ກວະກາຮໝັກເໜີ້ອນການຜລິຕໃນถังໝັກ 5 ລົດ ກັບການ ພລິຕ ໃນถังໝັກ 5 ລົດ.....	99
3-40 การเปรียบเทียบปริมาณກຣດຈິບເບອເຮລລິກ(ມີລິກຣມຕ່ອລິຕຣ) ໃນໜ້າ ໝັກຂອງເຊື້ອ G.fujikuroi N9-34 ในถังໝັກขนาด 30 ລົດ ເມື່ອທໍາ ການຜລິຕທີ່ກໍາທັນດເກນທີ່ກາຮຍາຍສ່ວນຄົງທີ່ ແລະ ກວະກາຮໝັກເໜີ້ອນ ການຜລິຕໃນถังໝັກ 5 ລົດ ກັບການຜລິຕໃນถังໝັກ 5 ລົດ..	101
3-41 การเปรียบเทียบຄ່າທາງຈລນພລຄາສຕຣ ເມື່ອເລື່ອງເຊື້ອ G.fujikuroi N9- 34 ในถังໝັກ 30 ລົດ ເພື່ອຜລິຕກຣດຈິບເບອເຮລລິກ ເມື່ອທໍາກາຮ ຜລິຕທີ່ກໍາທັນດເກນທີ່ກາຮຍາຍສ່ວນຄົງທີ່ ແລະ ກວະກາຮໝັກເໜີ້ອນ ການຜລິຕໃນถังໝັກ 5 ລົດ ກັບການຜລິຕໃນถังໝັກ 5 ລົດ..	104
3-42 ດ້ວຍຄວາມເປັນກຣດ-ດ້າງຂອງໜ້າໝັກ ນ້ຳໜັກເໜີ້ລົດແໜ້ງ ປຣິມານໜ້າຕາລ ທີ່ເຫັນ ປຣິມານໃນໂຕຣເຈນ ອັດຕາກາກວນ ອັດຕາກາຮໃຫ້ອາກາສ ປຣິມານອອກຊີເຈນທີ່ລະລາຍໃນໜ້າໝັກ ແລະ ປຣິມານກຣດຈິບເບອເຮລລິກ ເມື່ອທໍາການເລື່ອງໃນถังໝັກ 30 ລົດ ມີລັງຈາກເລື່ອງຄຽນ 24 ໜ້າໂມງ ຄວບຄຸມປຣິມານອອກຊີເຈນທີ່ລະລາຍໃນໜ້າໝັກມີຄ່າ 10 % ຕລອດ ກວະກາຮໂດຍຄວບຄຸມອັດຕາກາຮໃຫ້ອາກາສ ແລະ ອັດຕາກາກວນ.....	107

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
3-43 ค่าความเป็นกรด-ด่างของน้ำหมัก น้ำหนักเซลล์แห้ง ปริมาณน้ำตาล ที่เหลือ ปริมาณในಟอรเจน อัตราการกวน ปริมาณออกซิเจนที่ละลาย ในน้ำหมัก และปริมาณกรดจิบเบอเรลลิก เมื่อทำการเลี้ยงในถังหมัก ขนาด 30 ลิตร เมื่อทำการควบคุมปริมาณออกซิเจนที่ละลายในน้ำ หมักมีปริมาณ 10 % ตลอดการหมัก หลังจากทำการเลี้ยงเป็นเวลา 24 ชั่วโมง ที่อัตราการให้อากาศ 1 ปริมาตรอากาศต่อปริมาตรน้ำหมัก ต่อนาที.....	109
3-44 ค่าความเป็นกรด-ด่างของน้ำหมัก น้ำหนักเซลล์แห้ง ปริมาณน้ำตาล ที่เหลือ ปริมาณในटอรเจน อัตราการกวน ปริมาณออกซิเจนที่ละลาย ในน้ำหมัก และปริมาณกรดจิบเบอเรลลิก เมื่อทำการเลี้ยงใน ถังหมัก ขนาด 30 ลิตร เมื่อทำการควบคุมปริมาณออกซิเจนที่ละลายในน้ำ หมักมีปริมาณ 10 % ตลอดการหมัก หลังจากทำการเลี้ยงเป็นเวลา 24 ชั่วโมง ที่อัตราการให้อากาศ 1.5 ปริมาตรอากาศต่อปริมาตรน้ำ หมักต่อนาที.....	110
3-45 การเปรียบเทียบน้ำหนักเซลล์แห้ง(กรัมต่อลิตร)เมื่อทำการหมักโดย ควบคุมปริมาณออกซิเจนที่ละลายในน้ำหมักเป็น 10% ตลอดการ หมักหลังจากทำการเลี้ยงเป็นเวลา 24 ชั่วโมง ที่ภาวะต่างๆในถังหมัก ขนาด 30 ลิตร กับการหมักในถังหมักขนาด 5 ลิตร.....	112
3-46 การเปรียบเทียบปริมาณน้ำตาลรีติวาร์(กรัมต่อลิตร) เมื่อทำการหมัก โดยควบคุมปริมาณออกซิเจนที่ละลายในน้ำหมักเป็น 10 % ตลอด การหมัก หลังจากทำการเลี้ยงเป็นเวลา 24 ชั่วโมง ที่ภาวะต่างๆใน ถังหมักขนาด 30 ลิตร กับ การหมักในถังหมักขนาด 5 ลิตร.....	114
3-47 การเปรียบเทียบปริมาณน้ำตาลกสูโคลส(กรัมต่อลิตร)เมื่อทำการหมัก โดยควบคุมปริมาณออกซิเจนที่ละลายในน้ำหมักเป็น 10% ตลอดการ หมัก หลังจากทำการเลี้ยงเป็นเวลา 24 ชั่วโมง ที่ภาวะต่างๆในถังหมัก ขนาด 30 ลิตร กับการหมักในถังหมักขนาด 5 ลิตร.....	116
3-48 การเปรียบเทียบปริมาณในಟอรเจน (กรัมต่อลิตร) เมื่อทำการหมัก โดยควบคุมปริมาณออกซิเจนที่ละลายในน้ำหมักเป็น 10% ตลอดการ หมัก หลังจากทำการเลี้ยงเป็นเวลา 24 ชั่วโมง ที่ภาวะต่างๆในถังหมัก ขนาด 30 ลิตร กับการหมักในถังหมักขนาด 5 ลิตร.....	118

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
3-49 การเปรียบเทียบปริมาณกรดจิบเบอเรลลิก(มิลลิกรัมต่อลิตร) เมื่อทำการหมักโดยควบคุมปริมาณออกซิเจนที่ละลายน้ำหมักเป็น 10 % ตลอดการหมัก หลังจากทำการเลี้ยงเป็นเวลา 24 ชั่วโมง ที่ภาวะต่างๆ ในถังหมักขนาด 30 ลิตรกับการหมักในถังหมักขนาด 5 ลิตร.....	120
3-50 การเปรียบเทียบค่าทางจนผลศาสตร์เมื่อทำการหมักในถังหมักขนาด 30 ลิตร ที่ภาวะต่างๆ ที่มีการควบคุมปริมาณออกซิเจนที่ละลายน้ำหมักเป็น 10 % ตลอดการหมัก หลังจากทำการเลี้ยงเป็นเวลา 24 ชั่วโมง กับการหมักในถังหมักขนาด 5 ลิตร.....	122
3-51 น้ำหนักเซลล์แห้ง และค่าอัตราการเจริญจำเพาะของเชื้อ <i>G. fujukuroi</i> N9-34 ในอาหารเลี้ยงหัวเชื้อในถังหมักขนาด 30 ลิตร ในช่วงเวลาต่างๆ.....	123
3-52 ค่าความเป็นกรด-ด่างของน้ำหมัก น้ำหนักเซลล์แห้ง ปริมาณน้ำตาลที่เหลือ ปริมาณในໂຕรเจน อัตราการกวน ปริมาณออกซิเจนที่ละลายน้ำหมัก และปริมาณกรดจิบเบอเรลลิก เมื่อทำการเลี้ยงในถังหมักขนาด 300 ลิตร เมื่อทำการควบคุมปริมาณออกซิเจนที่ละลายน้ำหมักมีปริมาณ 10 % อัตราการให้อากาศ 1.5 ปริมาตรอากาศต่อปริมาตรน้ำหมักต่อนาที.....	125
3-53 ค่าทางจนผลศาสตร์เมื่อทำการหมักในถังหมักขนาด 300 ลิตร ที่ภาวะต่างๆ ที่มีการควบคุมปริมาณออกซิเจนที่ละลายน้ำหมักเป็น 10 % ตลอดการหมัก ที่อัตราการให้อากาศ 1.5 ปริมาตรอากาศต่อปริมาตรน้ำหมักต่อนาที กับการหมักในถังหมักขนาด 5 ลิตร.....	126
3-54 ค่าความเป็นกรด-ด่างของน้ำหมัก น้ำหนักเซลล์แห้ง ปริมาณน้ำตาลที่เหลือ ปริมาณในໂຕรเจน อัตราการกวน ปริมาณออกซิเจนที่ละลายน้ำหมัก และ ปริมาณกรดจิบเบอเรลลิก เมื่อทำการเลี้ยงในถังหมักขนาด 300 ลิตร ทำการควบคุมปริมาณออกซิเจนที่ละลายน้ำหมัก เมื่อลดลงมีปริมาณ 20 % ตลอดการทดลอง อัตราการให้อากาศ 1.5 ปริมาตรอากาศต่อปริมาตรน้ำหมักต่อนาที.....	129

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
3-55 ค่าทางเคมีฟิสิกส์เมื่อทำการหมักในถังหมักขนาด 300 ลิตร ที่ ภาวะต่างๆที่มีการควบคุมปริมาณออกซิเจนที่ละลายน้ำหมักเป็น 20 % ตลอดการหมัก ที่อัตราการให้อากาศ 1.5 ปริมาตรอากาศต่อ ปริมาตรน้ำหมักต่อน้ำที่ กับการหมักในถังหมักขนาด 5 ลิตร.....	130
3-56 การเปรียบเทียบการผลิตกรดจีบเบอเรลลิก โดย <i>G.fujikuroi</i> N9-34 ในถังหมัก 30 ลิตร เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงภาวะการผลิต.....	131
3-57 การเปรียบเทียบการผลิตกรดจีบเบอเรลลิก โดย <i>G.fujikuroi</i> N9-34 ในถังหมัก 300 ลิตร เมื่อมีการควบคุมปริมาณ DO.....	132
ช-1 การเตรียมสารละลายกรดจีบเบอเรลลิกมาตรฐานที่ระดับความเข้มข้น [†] ต่างๆ วิเคราะห์ด้วยวิธี HPLC.....	147

สารบัญรูป

รูปที่	หน้า
1-1 โครงสร้างของ ent-gibberellane.....	2
1-2 ขั้นตอนการสังเคราะห์ไอโซเพนทีน-il โพลิไพรอฟอสเฟต.....	3
1-3 ขั้นตอนการสังเคราะห์เทอร์พีนและเทอร์พีนอยด์.....	4
1-4 ขั้นตอนการสังเคราะห์เอนท์-คอรีน.....	5
1-5 ขั้นตอนการสังเคราะห์GA _{1,2} อัลเดไฮด์.....	6
1-6 ส่วนต่างๆ ของเครื่องหมักแบบถังกวาน.....	13
1-7 สัดส่วนทางเรขาคณิตของถังหมักมาตรฐาน.....	14
1-8 ความสัมพันธ์ของ N _p และ N _{Re}	16
1-9 ความสัมพันธ์ของค่า P _y /P กับค่า N _a	17
3-1 น้ำหนักเซลล์แห้ง ปริมาณน้ำตาลรีดิวช์ ปริมาณน้ำตาลซูโคส ปริมาณน้ำตาลกลูโคส และปริมาณกรดจิบเบอเรลลิก (ก) ค่าความเป็นกรด-ด่างของน้ำหมัก ปริมาณในต่อเจน ปริมาณออกซิเจนที่ละลาย และปริมาณกรดจิบเบอเรลลิก (ช) ในระหว่างการผลิตกรดจิบเบอเรลลิก โดย <i>G. fujikuroi</i> N9-34 ในถังหมักขนาด 5 ลิตร ทำการหมักในภาวะที่ควบคุมอุณหภูมิ 25 องศาเซลเซียส ที่มีอัตราการกวน 600 รอบต่อนาที และอัตราการให้อากาศ 1 ปริมาตรอากาศต่อปริมาตรน้ำหมักต่อนาที.....	44
3-2 การเปรียบเทียบปริมาณกรดจิบเบอเรลลิกที่มีการผลิต ณ เวลา ต่างๆ ของการเลี้ยงเชื้อ <i>G.fujikuroi</i> N9-34 ในถังหมักขนาด 5 ลิตร เมื่อเติมอากาศผสมที่มีก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ความเข้มข้น 5 % ในช่วง 72 ชั่วโมงที่ 3.1.....	47
3-3 การเปรียบเทียบน้ำหนักเซลล์แห้งที่เวลาต่างๆ ของการเพาะเลี้ยงในถังหมักขนาด 5 ลิตร เมื่อมีการเพิ่มและลดปริมาณเซลล์กับตัวอย่างควบคุมหลังจากทำการเลี้ยงเป็นเวลา 72 ชั่วโมง	52
3-4 การเปรียบเทียบปริมาณกรดจิบเบอเรลลิกที่ผลิตขึ้น ณ เวลาต่างๆ ของการเพาะเลี้ยงในถังหมักขนาด 5 ลิตร เมื่อมีการเพิ่มและลดปริมาณเซลล์กับตัวอย่างควบคุม หลังจากทำการเลี้ยงเป็นเวลา 72 ชั่วโมง.....	53

สารบัญรูป (ต่อ)

รูปที่	หน้า
3-5 การบันทึกปริมาณออกซิเจนที่ละลายน้ำเมื่อปิด และเปิดการให้อากาศ เพื่อทำการเลี้ยงเชื้อ <i>G. fujikuroi</i> N9-34 ในชั่วโมงที่ 12 โดยใช้อัตรา ^{การกวน 400 รอบต่อนาที และอัตราการให้อากาศ 1.0 , 1.5 ปริมาตร อากาศต่อปริมาตรน้ำหมักต่อนาที ในถังหมักขนาด 5 ลิตร.....}	73
3-6 การบันทึกปริมาณออกซิเจนที่ละลายน้ำเมื่อปิด และเปิดการให้อากาศ เพื่อทำการเลี้ยงเชื้อ <i>G. fujikuroi</i> N9-34 ในชั่วโมงที่ 12 โดยใช้อัตรา ^{การกวน 500 รอบต่อนาที และอัตราการให้อากาศ 1.0 , 1.5 ปริมาตร อากาศต่อปริมาตรน้ำหมักต่อนาที ในถังหมักขนาด 5 ลิตร.....}	73
3-7 การบันทึกปริมาณออกซิเจนที่ละลายน้ำเมื่อปิด และเปิดการให้อากาศ เพื่อทำการเลี้ยงเชื้อ <i>G. fujikuroi</i> N9-34 ในชั่วโมงที่ 12 โดยใช้อัตรา ^{การกวน 600 รอบต่อนาที และอัตราการให้อากาศ 1.0, 1.5 ปริมาตร อากาศต่อปริมาตรน้ำหมักต่อนาที ในถังหมักขนาด 5 ลิตร.....}	74
3-8 การบันทึกปริมาณออกซิเจนที่ละลายน้ำเมื่อปิด และเปิดการให้อากาศ เพื่อทำการเลี้ยงเชื้อ <i>G. fujikuroi</i> N9-34 ในชั่วโมงที่ 12 โดยใช้อัตรา ^{การกวน 400 รอบต่อนาที และอัตราการให้อากาศ 1.0, 1.5 และ 2.0 ปริมาตรอากาศต่อปริมาตรน้ำหมักต่อนาทีในถังหมักขนาด 30 ลิตร..}	82
3-9 การบันทึกปริมาณออกซิเจนที่ละลายน้ำเมื่อปิด และเปิดการให้อากาศ เพื่อทำการเลี้ยงเชื้อ <i>G. fujikuroi</i> N9-34 ในชั่วโมงที่ 12 โดยใช้อัตรา ^{การกวน 500 รอบต่อนาที และอัตราการให้อากาศ 1.0, 1.5 และ 2.0 ปริมาตรอากาศต่อปริมาตรน้ำหมักต่อนาที ในถังหมักขนาด 30 ลิตร...}	82
3-10 การบันทึกปริมาณออกซิเจนที่ละลายน้ำเมื่อปิด และเปิดการให้อากาศ เพื่อทำการเลี้ยงเชื้อ <i>G. fujikuroi</i> N9-34 ในชั่วโมงที่ 12 โดยใช้อัตรา ^{การกวน 600 รอบต่อนาที และอัตราการให้อากาศ 1.0, 1.5 และ 2.0 ปริมาตรอากาศต่อปริมาตรน้ำหมักต่อนาที ในถังหมักขนาด 30 ลิตร.}	83
3-11 การเปรียบเทียบจำนวนเซลล์แห้งเมื่อเลี้ยงเชื้อ <i>G. fujikuroi</i> N9-34 ในถังหมักขนาด 30 ลิตร เพื่อผลิตกรดจิบเบอเรลลิก เมื่อทำการผลิต ที่กำหนดเกณฑ์การขยายส่วน และภาวะการหมักเหมือนการผลิตใน ^{ถังหมักขนาด 5 ลิตร กับการผลิตในถังหมักขนาด 5 ลิตร.....}	90

สารบัญรูป (ต่อ)

รูปที่	หน้า
3-12 การเปรียบเทียบปริมาณน้ำตาลชูโคสเมื่อเลี้ยงเชื้อ <i>G. fujikuroi</i> N9-34 ในถังหมักขนาด 30 ลิตร เพื่อผลิตกรดจีบเบอเรลลิก เมื่อทำ การผลิตที่ กำหนดเกณฑ์การขยายส่วน และภาวะการหมักเหมือนการ ผลิตในถังหมักขนาด 5 ลิตร กับการผลิตในถังหมักขนาด 5 ลิตร.....	92
3-13 การเปรียบเทียบปริมาณน้ำตาลรีดิวซ์ เมื่อเลี้ยงเชื้อ <i>G. fujikuroi</i> N9-34 ในถังหมักขนาด 30 ลิตร เพื่อผลิตกรดจีบเบอเรลลิก เมื่อทำ การผลิตที่ กำหนดเกณฑ์การขยายส่วน และภาวะการหมักเหมือนการ ผลิตในถังหมักขนาด 5 ลิตร กับการผลิตในถังหมักขนาด 5 ลิตร.....	94
3-14 การเปรียบเทียบปริมาณน้ำตาลกลูโคส เมื่อเลี้ยงเชื้อ <i>G. fujikuroi</i> N9-34 ในถังหมักขนาด 30 ลิตร เพื่อผลิตกรดจีบเบอเรลลิก เมื่อทำ การผลิตที่ กำหนดเกณฑ์การขยายส่วน และภาวะการหมักเหมือนการ ผลิตในถังหมักขนาด 5 ลิตร กับการผลิตในถังหมักขนาด 5 ลิตร.....	96
3-15 การเปรียบเทียบปริมาณในโตรเจน เมื่อเลี้ยงเชื้อ <i>G.fujikuroi</i> N9-34 ในถังหมักขนาด 30 ลิตร เพื่อผลิตกรดจีบเบอเรลลิก เมื่อทำการผลิต ที่ กำหนดเกณฑ์การขยายส่วน และภาวะการหมักเหมือนการผลิตใน ถังหมักขนาด 5 ลิตร กับการผลิตในถังหมักขนาด 5 ลิตร.....	98
3-16 การเปรียบเทียบปริมาณออกซิเจนที่ละลายในน้ำหมัก เมื่อเลี้ยง เชื้อ <i>G.fujikuroi</i> N9-34 ในถังหมักขนาด 30 ลิตร เพื่อผลิตกรดจีบเบอเรล ลิก เมื่อทำการผลิตที่กำหนดเกณฑ์การขยายส่วน และภาวะการหมัก เหมือนการผลิตในถังหมักขนาด 5 ลิตร กับการผลิตในถังหมักขนาด 5 ลิตร.....	100
3-17 การเปรียบเทียบปริมาณกรดจีบเบอเรลลิก เมื่อเลี้ยงเชื้อ <i>G. fujikuroi</i> N9-34 ในถังหมักขนาด 30 ลิตร เมื่อทำการผลิตที่กำหนดเกณฑ์การ ขยายส่วน และภาวะการหมักเหมือนการผลิตในถังหมัก ขนาด 5 ลิตร กับการผลิตในถังหมักขนาด 5 ลิตร.....	102
3-18 การเปรียบเทียบน้ำหนักเซลล์แห้ง เมื่อเลี้ยงเชื้อ <i>G.fujikuroi</i> N9-34 ในถังหมักขนาด 30 ลิตร เพื่อผลิตกรดจีบเบอเรลลิก เมื่อควบคุมปริมาณ ออกซิเจนที่ละลายในน้ำหมักมีค่า 10 % ตลอดการหมัก หลังจากทำ การเลี้ยงเป็นเวลา 24 ชั่วโมง ที่ภาวะต่างๆกัน กับการหมักในถังหมัก ขนาด 5 ลิตร.....	113

สารบัญรูป (ต่อ)

รูปที่

หน้า

3-19 การเปรียบเทียบปริมาณน้ำตาลรีดิวช์ เมื่อเลี้ยงเชื้อ <i>G.fujikuroi</i> N9-34 ในถังหมักขนาด 30 ลิตร เพื่อผลิตกรดจิบเบอเรลลิก เมื่อควบคุมปริมาณออกซิเจนที่ละลายในน้ำหมักมีค่า 10 % ตลอดการหมัก หลังจากทำการเลี้ยงเป็นเวลา 24 ชั่วโมง ที่ภาวะต่างๆ กันกับการหมักในถังหมักขนาด 5 ลิตร.....	115
3-20 การเปรียบเทียบปริมาณน้ำตาลกลูโคส เมื่อเลี้ยงเชื้อ <i>G.fujikuroi</i> N9-34 ในถังหมักขนาด 30 ลิตร เมื่อควบคุมปริมาณออกซิเจนที่ละลายในน้ำหมักมีค่า 10 % ตลอดการหมัก หลังจากทำการเลี้ยงเป็นเวลา 24 ชั่วโมง ที่ภาวะต่างๆ กัน กับการหมักในถังหมักขนาด 5 ลิตร.....	117
3-21 การเปรียบเทียบปริมาณในโตรเจน เมื่อเลี้ยงเชื้อ <i>G.fujikuroi</i> N9-34 ในถังหมักขนาด 30 ลิตร เมื่อควบคุมปริมาณออกซิเจนที่ละลายในน้ำหมักมีค่า 10 % ตลอดการหมัก หลังจากทำการเลี้ยง เป็นเวลา 24 ชั่วโมง ที่ภาวะต่างๆ กัน กับการหมักในถังหมักขนาด 5 ลิตร..	119
3-22 การเปรียบเทียบปริมาณกรดจิบเบอเรลลิก ของเชื้อ <i>G.fujikuroi</i> N9-34 ในถังหมักขนาด 30 ลิตร เมื่อควบคุมปริมาณออกซิเจนที่ละลาย ในน้ำหมักมีค่า 10 % ตลอดการหมัก หลังจากทำการเลี้ยงเป็นเวลา 24 ชั่วโมง ที่ภาวะต่างๆ กัน กับการหมักในถังหมักขนาด 5 ลิตร.....	121
3-23 ค่าความเป็นกรด-ด่าง ปริมาณออกซิเจนที่ละลายในน้ำหมัก อัตราการกวาน ที่บันทึกระหว่างการเลี้ยงเชื้อ <i>G.fujikuroi</i> N9-34 ในถังหมักขนาด 300 ลิตร เพื่อผลิตกรดจิบเบอเรลลิก ที่อุณหภูมิ 25 องศาเซลเซียส อัตราการให้อากาศ 1.5 ปริมาตรอากาศต่อปริมาตรน้ำหมักต่อนาที โดยควบคุมปริมาณออกซิเจนที่ละลายในน้ำหมักเป็น 10 %.....	127
ฉ-1 กราฟมาตรฐานสำหรับหนาน้ำตาลซูโคส.....	157
ฉ-2 กราฟมาตรฐานสำหรับหนาน้ำตาลรีดิวช์.....	158
ฉ-3 กราฟมาตรฐานสำหรับหนาน้ำตาลกลูโคสด้วยวิธีของ Huggett และ Nixon.....	159
ฉ-4 กราฟมาตรฐานสำหรับหนาน้ำตาลรีดิวช์ GA ₃ โดยวิธี HPLC.....	160

สารบัญรูป (ต่อ)

รูปที่	หน้า
ฉ-5 ลักษณะโครงมาโนต์แกรมของ GA_3 เมื่อใช้พาราเซตามอลเป็นสารเปรียบเทียบภายใน วิเคราะห์ด้วยวิธี HPLC.....	161

คำอธิบายสัญญาณและคำย่อ

ml. = มิลลิลิตร

ปริมาณออกซิเจนที่ละลาย

ในน้ำมักเป็น % = เปอร์เซนต์ของออกซิเจนที่ละลายได้อั่มตัว

a = ค่าคงที่

b = ค่าคงที่

B = จำนวนใบพัด

$^{\circ}\text{C}$ = องศาเซลเซียส

C^* = ความเข้มข้นของออกซิเจนที่ละลายที่สมดุลย์ (mmoles/l)

C_L = ความเข้มข้นของออกซิเจนที่ละลายในน้ำมัก (mmoles/l)

C_{L0} = ความเข้มข้นของออกซิเจนที่ละลายในน้ำมักที่เวลาเริ่มต้น (mmoles/l)

C_{Lf} = ความเข้มข้นของออกซิเจนที่ละลายในน้ำมักที่เวลาสุดท้าย (mmoles/l)

cm = เซนติเมตร

D_i = เส้นผ่านศูนย์กลางของใบพัด (cm)

D_Q^3 = ปริมาตรน้ำมัก (cm^3)

F = อัตราการไหลของอากาศ (cm^3/min)

F_r = Froude number

g_c = conversion factor (kg.m/kg.sec^2)

GA_3 = กรณีจับเบอร์เลสิก

HPLC = เครื่องไฮเพอร์ฟอร์มานซ์ลิควิดโครมาโตกราฟี

J = ความกว้างของครีบ (baffle) (cm)

K_1, K_2 = ค่าคงที่

$K_L a$ = สัมประสิทธิ์ของการถ่ายเทออกซิเจน (hr^{-1})

n = ความเร็วรอบของการกวน (sec^{-1} or min^{-1})

N_a = aeration number

N_i = ความเร็วรอบของการกวน (rpm)

N_p = power number

คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ(ต่อ)

N_{re} = Reynolds number

N_Q = Flow number

OTR = อัตราการถ่ายเทออกซีเจน

P = กำลังของมอเตอร์ (kg.m./sec ; HP)

P_g = กำลังของมอเตอร์ที่ใช้เมื่อมีการให้อากาศ (kg.m./sec ; HP)

P_g/V = อัตราส่วนระหว่างกำลังของมอเตอร์ต่อปริมาตรน้ำหมัก

Q = อัตราการไหล (m^3/hr)

r = อัตราการหายใจจำเพาะของจุลลินทรีย์

(mmole O_2/g cell/hr)

rpm = รอบต่อนาที

t_0 = เวลาเริ่มต้น (sec or hr)

t_f = เวลาเวลาสุดท้าย (sec or hr)

t_m = เวลาที่ใช้ในการกวนผสม (sec or hr)

v = ปริมาตรน้ำหมัก (cm^3)

v_s = ความเร็วของอากาศ (cm/sec)

wm = ปริมาตรอากาศต่อปริมาตรน้ำหมักต่อนาที

x = ความเข้มข้นของเซลล์ (g cell /l)

% = เปอร์เซนต์

α = ค่าคงที่

β = ค่าคงที่

ρ = ความหนาแน่นของน้ำหมัก (g/cm^3)

μ = ความหนืดของน้ำหมัก ($g/cm.sec$)